ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ
„ALEXANDRU PHILIPPIDE”

BULETINUL
INSTITUTULUI DE FILOLOGIE ROMÂNĂ
„ALEXANDRU PHILIPPIDE”

Anul XXV, nr. 1, 2025 IAȘI **ianuarie–martie**

CUPRINDE:

- Proiecte de cercetare
- Granturi, proiecte, burse
- Proiecte propuse
- Cărți
- Studii, articole, recenzii
- Comunicări științifice
- Academia altfel
- „Buletinul IFRI”: 25 de ani
- *Varia*

PROIECTE DE CERCETARE

În primul trimestru al anului 2025:

◆ În **Departamentul de lexicologie și lexicografie** s-au derulat cercetările planificate în programul Academiei Române ***Tezaurul lexical al limbii române***. În cadrul proiectului ***DLR. Dicţionarul limbii române***, ediția a II-a revizuită și adăugită, ***Litera C***, s-a făcut o lectură finală și pregătirea în vederea tipăririi a articolelor lexicografice din prima fasciculă, porțiunea C– CADUȚEU, pentru trimiterea la Editura Academiei pe data de 20 martie 2025. În proiectul ***CLRE. Corpus***

lexicografic românesc electronic (https://clre.solirom.ro), s-au desfășurat activități necesare mentenanței corpusului. Dr. Alina Bursuc a continuat lucrul, cu asistența în interfață a drd. Claudius Teodorescu, în vederea realizării în cadrul CLRE a unui proiect-pilot de transcriere integrală și de adnotare a unui dicționar tipărit în alfabet de tranziție – Negulici, *Vocabular* (1848). Acesta a fost publicat integral online la adresa: https://nv.solirom.ro/. Cercetătorii din departament coordonează activitatea de cercetare în cadrul stagiilor de practică a unor studenți ai Facultății de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, ai Facultății de Litere a Universității „Transilvania" din Brașov sau ai Universității din Baia-Mare, care sunt implicați în dezvoltarea ***Edtlr***. De asemenea, lexicografii coordonează activitatea de cercetare a unor colaboratori – specialiști, cadre didactice și/sau doctoranzi, absolvenți ai Facultății de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași sau ai Facultății de Litere a Universității „Transilvania" din Brașov, cu experiență în practica de specialitate organizată în departamentul nostru în anii anteriori și care sunt implicați în dezvoltarea ***CLRE. Corpus lexicografic românesc electronic***. În paralel, cercetătorii departamentului şi-au urmat activitatea de cercetare în proiecte internaţionale, naționale sau în proiecte individuale independente. Membrii echipei sunt implicați în pregătirea Colocviului cu participare internațională „AcadLexi 2025. Lexicografia academică românească. Provocările informatizării" (15–16 mai 2025). Elena Tamba a continuat dialogul cu colegii de la București (Cristian Moroianu) și de la Cluj-Napoca (Bogdan Harhătă) în legătură cu revizia la ediția a doua a ***DLR. Dicționarul limbii române***, precum și cu organizarea ediției a XIV-a a AcadLexi.

◆ La **Departamentul de dialectologie şi sociolingvistică** au continuat activităţile referitoare la publicarea materialului dialectal aferent proiectului **NALR.** ***Moldova şi Bucovina***. O primă astfel de activitate a constat în introducerea materialului de pe fişele din caietele de anchetă în baza de date electronică a celui de-al VI-lea volum al seriei (12 hărţi şi 20 de planşe cu material necartografiat). O a doua activitate are în vedere publicarea textelor dialectale corespunzătoare vol. III/1, direcţie în care au fost transcrise, introduse în baza de date şi revizuite (parţial) un număr de 44 pagini format A4 cu etno- şi sociotexte din zona Bucovinei (localităţile Vama, pct. 481; Mănăstirea Humorului, pct. 485; Pătrăuţi, pct. 495). În sfârşit, o a treia activitate de cercetare se derulează în cadrul colaborării dintre Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide" şi Institutul de Informatică Teoretică, ambele din cadrul Filialei Iaşi a Academiei Române, în direcţia realizării proiectului ***NALR. Moldova şi Bucovina – resurse lingvistice în format electronic*** **(eNALR–MB)**. Activităţi realizate în cadrul acestui proiect: a) a fost identificat și prelucrat materialul dialectal audio relevant pentru proiectul eNALR-MB din punctele de anchetă 488 Grămești (jud. Suceava), pct. 490 Ilișești (jud. Suceava), 563 Săcuța, Boroaia (jud. Suceava), 564 Baia (jud. Suceava), 645 Adam, Drăguşeni (jud. Galați), 654 Furcenii Vechi, Cosmeşti (jud. Galați); b) au fost editate aprox. 200 de pagini scanate din vol. I al NALR. *Moldova şi Bucovina* pentru a fi încărcate pe platforma eNALR-MB; c) a continuat activitatea de operaţionalizare a interfeţei de administrare a platformei eNALR-MB şi a început etapa de proiectare a interfeţei publice a respectivei platforme.

Un grup de studenți de la Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, care efectuează practica de specialitate la Departamentul de dialectologie și sociolingvistică, au avut o primă întâlnire cu tutorii (dr. Luminița Botoșineanu și dr.

Florin Olariu). În cadrul acestei întâlniri, cu orientare preponderent practică, studenții s-au familiarizat cu activitățile desfășurate în cadrul departamentului, au văzut volumele publicate în cadrul proiectului fundamental *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina* și au obținut detalii în legătură cu sarcinile care li s-au atribuit. În final, practicanții au intrat în dialog cu tutorii, care le-au lămurit anumite aspecte concrete legate de activitățile pe care urmează să le desfășoare

◆ La **Departamentul de istorie literară** a continuat lucrul la proiectul departamentului ***Enciclopedia scrierilor memorialistice româneşti*** (**ESMR**): excerptarea informaţiilor, redactarea de articole, revizuirea unor articole (Dr. Șerban Axinte, Nicoleta Borcea, Dr. Astrid Cambose, Dr. Victor Durnea, Dr. Ofelia Ichim, Dr. Doris Mironescu, Dr. Diana Stroescu). Dr Astrid Cambose lucrează și la editarea răspunsurilor primite de B.P. Hasdeu la Chestionarul lingvistic ***Dotațiunea Carol I (Programa pentru adunarea datelor privitoare la limba română)***, mss. BAR 3418–3436 (1884–1902). Dr. Amalia Drăgulănescu și Dr. Sebastian Drăgulănescu lucrează la proiectul Mihai Codreanu, ***Opere***, vol. I-II. Ediție critică. Dr. Victor Durnea a continuat lucrul la ediția Al. A. Philippide, ***Opere***, care va fi publicată la Fundația Națională pentru Știință și Artă, sub egida Academiei Române, precum și la celelalte proiecte din norma sa de cercetare. Dr. Eugen Munteanu se ocupă de editarea critică a lucrării lui Varlaam, ***Carte românească de învățătură***, Iași, 1643. Introducere, notă asupra ediției și indice exhaustiv de cuvinte și forme.

Dr. Astrid Cambose și Nicoleta Borcea sunt responsabile cu îndrumarea mai multor grupe de studenți de la Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, aflați în practică de specialitate la Departamentul de istorie literară.

◆ **Departamentul de etnologie** valorifică înformațiile înregistrate în Arhiva de Folclor a Moldovei şi Bucovinei pentru realizarea proiectului fundamental ***Tipologii şi corpusuri de texte***. Dr. Ioana Baskerville și dr. Adina Ciubotariu au continuat etapa prospectivă pentru lucrarea colectivă ***Mic dicționar tematic de cultură tradițională. Ciclul familial (MDT)*** prin continuarea fișării lucrărilor din bibliografia dicționarului. Au început redactarea parțială a intrărilor din dicționar.

◆ În cadrul proiectului **DTM** (***Dicţionarul toponimic al Moldovei, structural şi etimologic***, vol. I), s-a lucrat la finalizarea ***Dicţionarului toponimic al Moldovei, structural şi etimologic*** (**DTM**), vol. I (A-C). Au fost continuate operaţiunile de revizie finală a articolelor (structură, explicaţii, etimologie) pentru 325 p.

Dr. Daniela Butnaru este tutore al unei grupe de masteranzi de la Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași aflați în practica de specialitate.

GRANTURI, PROIECTE, BURSE

◆ Dr. **Cristina Florescu** (consultații și revizia pentru Romania de sud-est a articolelor din volum 4), dr. **Alina-Mihaela Bursuc**, dr. **Elena Tamba**, dr. **Florin Olariu** și dr. **Dinu Moscal** au continuat colaborarea la Proiectul Internaţional ***DÉRom: Dictionnaire Étymologique Roman (Première phase: le noyau panroman)*** (ANR şi DFG; 2008–prezent, coord. Eva Buchi, Wolfgang Schweickard; http://stella.atilf.fr/DERom/).

◆ Dr. **Florin-Teodor Olariu** (director de proiect), dr. **Luminița Botoșineanu**, dr. **Marius-Radu Clim**, dr. **Mariana Nastasia**, dr. **Veronica Olariu**, dr. **Elena Isabelle Tamba** au continuat lucrul la proiectul ***Strategii de convergenţă epistemică şi metodologică în cercetarea filologică din România şi Republica Moldova (PHILORD)***, finanțat de UEFISCDI, în cadrul competiției „Proiecte de colaborare cu Republica Moldova", cod PN-IV-P8-8.3-ROMD-2023-0318, contract nr. 27 ROMD/20.05.2024 pentru perioada 2024–2026.

◆ Dr. **Ioana Baskerville**, dr. **Daniela Butnaru** și dr. **Elena Isabelle Tamba** au finalizat colaborarea la proiectul ***Concevoir des contenus linguistiques et pédagogiques à l'aide des outils de l'intelligence artificielle (IA) dans le domaine de la médecine vétérinaire*** – LANGVET-IA, 2024–2025, finanțat de către Agence universitaire de la Francophonie (AUF), director de proiect – dr. Elena Velescu. Pe data de 21 martie 2025 cele trei cercetătoare au susținut un atelier de lucru formativ cu titlul: „Terminologie populară – terminologie științifică în zoologie. Practici interculturale și interlingvistice în era inteligenței artificiale".

◆ Dr. **Veronica Olariu** îşi continuă activitatea în cadrul proiectului ***Perspective interdisciplinare asupra fenomenelor de confluență și de confruntare în domeniile lingvistic, literar și folcloric în spațiul basarabean ca limes civilizațional și frontieră geopolitică***, coordonat de către Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu" al Universităţii de Stat din Moldova, Chişinău, Republica Moldova.

PROIECTE PROPUSE

◆ Dr. **Ioana Baskerville** a depus proiectul Erasmus+ *From community-based intangible cultural heritage to social entrepreneurship. VET programme in craftsmanship within the Neighborhood East (Moldova and Ukraine),* tip ERASMUS-EDU-2025-CB-VET, pentru finanțare de la Comisia Europeană, Agenția internațională Erasmus+. Consorțiul va fi coordonat de Academia Română – Filiala Iași și va include parteneri din Spania, Portugalia, Republica Moldova și Ucraina.

◆ Dr. **Alexandru-Laurenţiu Cohal** a participat la depunerea a două proiecte extrabugetare: propunerea „Linguistic-cultural consequences of the new European mobilities (LiCuNEMo)" în cadrul apelului HORIZON-MSCA-2024-SE-01, Unit Grant 101236631 (https://rea.ec.europa.eu/funding-and-grants/horizon-europe-marie-sklodowska-curie-actions/msca-staff-exchanges_en), respectiv propunerea „New European Mobilities and Their Multilevel Consequences Language, Identity, Society and Economy (NEMO-LISE)" în cadrul apelului European Cooperation in Science and Technology, COST OC-2025-1-28386 (https://www.cost.eu/cost-actions/what-are-cost-actions/).

CĂRȚI

◆ Bursuc, Alina-Mihaela (editor coord.), I. D. Negulici, ***Vocabular român de toate vorbele străbune repriimite până acum în limba română, şi de toate cele ce sunt a se mai priimi d-acum înainte, şi mai ales în ştiinţe***, Bucureşti, Tipografia Colegiului, 1848; ediție digitală 2024–2025; https://nv.solirom.ro/.
◆ Vasiliu Codrin Dinu, Brumă Ioan Sebastian, **Tamba Elena Isabelle**, Patraș Roxana, Pascariu, Lucreția, Baskerville, Ioana, Popescu, Maria-Cristina, Mihalache, Cătălina, Tanasă, Lucian, Butnaru, Gina Ionela, Brezeanu, Creola, Bulei, Sonia, Rus, Richard David, ***Building Cesar. Modele, de bună practică în dezvoltarea proiectelor din ecosistemele de cunoaștere***, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2024, 167 p., http://www.editura.ubbcluj.ro/www/ro/ebooks/authors_d.php?ida=2065; https://zenodo.org/records/15121122

STUDII, ARTICOLE, RECENZII

◆ Axinte, Șerban, ***Anul 2024. Poezia***, în „Dilema”, 29 ianuarie 2025 https://www.dilema.ro/carte/anul-2024-poezia, ***Războiul și poezia***, în „Dilema”, 25 februarie 2025 https://www.dilema.ro/regimul-artelor-si-munitiilor/razboiul-si-poezia, ***Noua ordine emoțională***, în „Dilema”, 27 martie 2025. https://www.dilema.ro/regimul-artelor-si-munitiilor/noua-ordine-emotionala
◆ Butnaru, Daniela, Prisacaru, Ana-Maria, ***Reconsiderarea unor propuneri etimologice din* Toponimia românească *de Iorgu Iordan***, în vol. *Name and Naming. Proceedings of the SIXTH International Conference on Onomastics "Name and Naming" (In)correctness in Onomastics. Baia Mare, September 5–7, 2023*, Oliviu Felecan, Alina Bugheșiu (editori), Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2024, p. 279–289. https://onomasticafelecan.ro/iconn6/proceedings/2_4_Daniela_Butnaru_Ana-Maria_Prisacaru_ICONN_6.pdf
◆ Durnea, Victor, ***N. Carandino, memorialist (II)***, în „Expres cultural”, nr. 2 (februarie) 2025, p. 19.
◆ Florescu, Cristina, ***Teama, frica, spaima și groaza***, în „Scriptor”, anul X, nr. 121–122 (1–2) 2025, ianuarie-februarie, p. 114–116, https://editurajunimea.ro/scriptor/teama-frica-spaima-si-groaza-din-adn-ul-limbii/; ***Anomie și calamandros, adică tăbălcitură***, *idem*, nr. 124–125 (3–4) 2025, martie–aprilie, p. 127–129, https://editurajunimea.ro/scriptor/anomie-si-calamandros-adica-talbacitura/.
◆ Munteanu, Eugen, ***Propuneri pentru lista de cuvinte a Dicționarului limbii române*** *(DLR)* (II), în „Ziarul de Iași”, 04.01.2025, p. 6; ***Propuneri pentru lista de cuvinte a Dicționarului limbii române*** *(DLR)* (III), în „Ziarul de Iași”, 11.01.2025, p. 6; ***Propuneri pentru lista de cuvinte a viitorului DLR – dicționarul academic al limbii române*** (IV), în „Ziarul de Iași”, 18.01.2025, p. 6; ***Propuneri pentru lista de cuvinte a***

viitorului DLR, dicționarul academic al limbii române – atestări în vechile versiuni biblice românești (I), în „Ziarul de Iași”, 25.01.2025, p. 6; ***Propuneri pentru lista de cuvinte a viitorului DLR, dicționarul academic al limbii române – atestări în vechile versiuni biblice românești*** (II), în „Ziarul de Iași”, 01.02.2025, p. 6; ***Decesul studiului limbii latine în învățământul românesc***, în „Ziarul de Iași”, 08.02.2025, p. 6; ***Salvați limba latină ca fundament al învățământului românesc umanist*** (I), în „Ziarul de Iași”, 15.02.2025, p. 6; ***Salvați limba latină ca fundament al învățământului românesc umanist*** (II), în „Ziarul de Iași”, 22.02.2025, p. 6; ***Salvați limba latină ca fundament al învățământului românesc umanist*** (III), în „Ziarul de Iași”, 29.02.2025, p. 6; ***Salvați limba latină ca fundament al învățământului românesc umanist*** (IV), în „Ziarul de Iași”, 08.03.2025, p. 6; ***Salvați limba latină ca fundament al învățământului românesc umanist*** (V), în „Ziarul de Iași”, 15.03.2025, p. 6; ***Salvați limba latină ca fundament al învățământului românesc umanist*** (VI), în „Ziarul de Iași”, 22.02.2025, p. 6; ***Salvați limba latină ca fundament al învățământului românesc umanist*** (VII), în „Ziarul de Iași”, 29.03.2025, p. 6; ***Răstimp parizian, 1997–2000. Jurnal epistolar*** (XXVII), în „Expres cultural”, anul IX, nr. 1 (97) ianuarie, 2024, p. 18; ***Dimitrie Cantemir 350***, în „Caietele de la Putna”, XI (2024), p. 309–313; ***Răstimp parizian, 1997–2000. Jurnal epistolar*** (XXIX), în „Expres cultural”, anul IX, nr. 2 (98) februarie, 2025, p. 14; ***Răstimp parizian, 1997–2000. Jurnal epistolar*** (XXX), în „Expres cultural”, anul IX, nr. 3 (99) martie, 2025, p. 20.

COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE

◆ Baskerville, Ioana, ***Mapping Carpathian intangibles. From vampires to traditional agroecological knowledge of Romanian pastoral communities***, Conferință invitată – seminar academic în cadrul Institutului de Etnologie și Antropologie socială al Academiei Slovace de Științe, 18 februarie 2025, Bratislava:https://uesa.sav.sk/podujatia/mapping-carpathian-intangibles-from-vampires-to-traditional-agroecological-knowledge-of-romanian-pastoral-communities/; ***Know your neighbor! Supporting Ukraine's living heritage in a displaced context. A platform for intercultural communication***, în cadrul Conferinței internaționale „To get togheter”. UNESCO Project”, organizată de Academia Slovacă de Științe, Comisia Slovaciei pentru UNESCO, 19 februarie 2025, Bratislava: https://uesa.sav.sk/podujatia/to-get-together-spolocne-zachovavanie-ziveho-dedicstva-ukrajiny/; ***The new life of archival objects. Between digitized folklore and digital living heritage***, în cadrul Conferinței Internaționale „Folklore and the Digital”, organizată de Folklore Society din Londra, 29 martie 2025: https://folklore-society.com/event/folklore-and-the-digital-one-day-online-conference-2/; ***Păstoritul tradițional – de la transmitere comunitară la parteneriat internațional și comunicare interculturală***, în cadrul Colocviului internațional „Interconnexions didactiques et terminologiques dans les langages de spécialité : innovations transdisciplinaires à l’ère de l’intelligence artificielle”, organizat de Universitatea de Științe ale Vieții „Ion

Ionescu de la Brad" din Iași, sub egida Agenției Universitare a Francofoniei, Iași, 20–21 martie 2025: https://www.auf.org/nouvelles/appels-a-candidatures/appel-contribution-interconnexions-didactiques-et-terminologiques-dans-les-langages-de-specialite-innovations-transdisciplinaires-lere-de-lintelligence-artificielle/

◆ Bursuc, Alina-Mihaela, ***Digitalizarea dicționarelor românești din secolul al XIX-lea. Provocări, proiecte, rezultate***, la Conferința „*Lumen Litterarum* – Epoci, spații, culturi: de la textul clasic la textul digital" organizată de Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, 28–29 martie 2025 (https://litere.uaic.ro/wp-content/uploads/2025/03/Program-Lumen-Litterarum-v19-martie-2025.pdf

◆ Cambose, Astrid, ***Grafii și civilizații***, în cadrul colocviului „Cultura scrisului de mână", organizat de Biblioteca Academiei Rom\ne, Filiala Iași, 23 ianuarie 2025 https://acadiasi.org/cultura-scrisului-de-mana/

◆ Mironescu, Doris, ***Ioan Cantacuzino și fizionomia poeziei românești în secolul al XVIII-lea*****,** la Biblioteca Academiei Române, Filiala Iași, pe 21 martie 2025, în cadrul evenimentului „*Poezii noo* de Ioan Cantacuzino – O carte unicat în patrimoniul național", cu ocazia Zilei Mondiale a poeziei https://acadiasi.org/category/biblioteca/; ***Naționalism,* mimicry *și autocolonizare în literatura generației de la 1848: santinela uitată, țăranul senator și mămăliga de Bordeaux*** la Conferința „*Lumen Litterarum* – Epoci, spații, culturi: de la textul clasic la textul digital" organizată de Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, 28–29 martie 2025 (https://litere.uaic.ro/wp-content/uploads/2025/03/Program-Lumen-Litterarum-v19-martie-2025.pdf

◆ Nastasia, Mariana, ***Modalități de transmitere a conținutului biblic în Evul Mediu***, în cadrul Serilor de filologie și hermeneutică biblică, organizate de Centrul de Studii Biblico-Filologice „Monumenta linguae Dacoromanorum" de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, în colaborare cu Asociația de Filologie și Hermeneutică Biblică din România, https://www.facebook.com/photofbid=1110521957543398&set=a.186488413280095, 13 martie 2025.

◆ Olariu, Florin-Teodor, Bejinariu Silviu-Ioan, Luca Ramona, Olariu Veronica, ***Atlasele lingvistice româneşti – de la formatul clasic la formatul digital***, la Conferința „*Lumen Litterarum* – Epoci, spații, culturi: de la textul clasic la textul digital" organizată de Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, 28–29 martie 2025 (https://litere.uaic.ro/wp-content/uploads/2025/03/Program-Lumen-Litterarum-v19-martie-2025.pdf

◆ Tamba, Elena Isabelle, Baskerville, Ioana, Butnaru, Daniela ***Terminologie populară – terminologie științifică în zoologie. Practici interculturale și interlingvistice în era inteligenței artificiale***, în atelierul de lucru omonim din cadrul Conferinței internaționale „Interconexiuni didactice și terminologice în limbajele de specialitate: inovații transdisciplinare în era inteligenței artificiale", în cadrul proiectului LANGVET–IA, coordonat de dr. Elena Velescu, de la Universitatea de Ştiinţele Vieții „Ion Ionescu de la Brad" Iași, în parteneriat cu AUF și Facultatea de Litere de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, 22 martie 2025 (https://www.facebook.com/share/p/1PqFB5F4Fw/); ***Schimbări de paradigmă în lexicografia românească în era digitală***, la Conferința „*Lumen Litterarum* – Epoci,

spaţii, culturi: de la textul clasic la textul digital” organizată de Facultatea de Litere a Universităţii „Alexandru Ioan Cuza” din Iaşi, 28–29 martie 2025 (https://litere.uaic.ro/wp-content/uploads/2025/03/Program-Lumen-Litterarum-v19-martie-2025.pdf

ACADEMIA ALTFEL

◆ Dr. **Ioana Baskerville** a susținut prezentarea ***Aspecte ale religiei creștine în cultura populară***, pentru elevii de la Colegiul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, 13 martie 2025.
◆ Dr. **Adina Ciubotariu** a ținut prezentarea ***Mărțișorul și soarele. Explicații vechi pentru un obicei înnoitor***, la Liceul Teoretic Internațional Spectrum, pentru două clase de a VIII-a (5 martie).
◆ Dr. **Mioara Dragomir** a organizat şi susţinut o lecţie interactivă la Școala gimnazială „Titu Maiorescu” din Iași, referitoare la aspecte legate de limba română veche – manuscris, scriere chirilică, limba română literară veche (3 martie 2025).
◆ Dr. **Elena Isabelle Tamba** a susţinut o prelegere cu titlul ***Româna – limbă maternă în era digitală***, la Bojdeuca lui Ion Creangă din Iași, la Invitația Muzeului Național al Literaturii Române din Iași, pentru un grup de studenți și profesori de la Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (28 februarie 2025).

„Buletinul Institutului de Filologie Română «Alexandru Philippide»”: 25 de ani

Înființat în 1927, Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide” a avut, cum era firesc, o revistă academică, respectiv „Buletinul Institutului de Filologie Română «Alexandru Philippide»”, în care, între 1934 și 1950 (totalizând 14 volume), s-au publicat studii valoroase de specialitate. Începând cu anul 2000, la inițiativa dlui prof. univ. dr. Mircea Ciubotaru, a fost reluată publicarea Buletinului însă având o cu totul altă finalitate decât revista predecesoare. Actuala publicație cu titlul „Buletinul Institutului de Filologie Română «Alexandru Philippide»” (https://philippide.ro/buletin.html) are apariție trimestrială și rol informativ, de cronică rezumativă a principalelor activități realizate de cercetători. Totodată, în cei 25 de ani de apariție neîntreruptă, în Buletin au fost marcate, prin articole adecvate, aniversări ale colegilor, decese, scurte prezentări ale cărților cu autori din institut, manifestări științifice organizate de institut, premii obținute de cercetători și alte aspecte care prezintă dinamica activității de la Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide”.

Din redacția „Buletinului” au făcut parte, pe rând, mai mulți cercetători din institut, astfel încât putem spune că activitatea la această publicație a oferit posibilitatea de a acumula experiență editorială care, mai târziu, a marcat trecerea unor colegi în redacțiile celorlalte reviste ale institutului: „Anuar de lingvistică și istorie

literară (http://alil.academiaromana-is.ro/) și „Philologica Jassyensia” (https://philologica-jassyensia.ro/). În prezent, redacția este alcătuită din următorii cercetători: Ofelia Ichim, Maricica Munteanu, Mariana Nastasia, Ana-Maria Prisacaru. Au făcut parte din redacție: Luminița Botoșineanu, Mircea Ciubotaru, Gabriela Haja, Florin-Teodor Olariu, Elena Isabelle Tamba.

Buletinul oferă o evidență la zi a activităților științifice din institut, atât prin consemnarea rapoartelor trimestriale ale celor 5 departamente cât și prin notarea activității de diseminare realizate de fiecare cercetător: granturi, comunicări la manifestări științifice, cărți, articole în publicații de specialitate, acorduri de colaborare încheiate cu alte instituții ș.a.

La cei 25 de ani împliniți de această publicație, îi mulțumim dlui prof. univ. dr. Mircea Ciubotaru pentru inițiativa de a înregistra în paginile Buletinului o cronică succintă a activităților definitorii pentru departamentele institutului.

Redacția

VARIA

◆Dr. **Ioana Baskerville**, în calitate de coordonator, în numele Ministerului Culturii din România, a depus la UNESCO dosarul multinațional „Transhumanța, mișcarea sezonieră a turmelor” pentru extinderea înscrierii cu participarea Bulgariei, Poloniei, Serbiei, Slovaciei, Turciei și Ucrainei, pe 31 martie 2025.

◆Dr. **Daniela Butnaru** a susținut teza de abilitare *Limba română în sincronie și diacronie. Onomastică și lexicografie* în cadrul Școlii de Studii Avansate a Academiei Române – SCOSAAR (28 martie 2025, București, Institutul de lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”).

◆Dr. **Daniela Butnaru** a urmat mai multe cursuri în domeniul utilizării IA în cercetare, organizate la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași și la Universitatea de Stat Akaki Tsérétéli” din Koutaïssi, Géorgia (29 februarie, 1–2 și 21 martie 2025)".

◆În anul universitar 2024−2025, dr. **Daniela Butnaru** face parte din echipa de îndrumare a doi doctoranzi de la Facultatea de Litere a Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău și de la Școala de Studii Doctorale a Facultății de Litere din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

◆Dr. **Adina Ciubotariu** a participat la ședințele lunare ale Comisiei Naționale pentru Salvgardarea Patrimoniului Cultural Imaterial din cadrul Ministerului Culturii și a acordat consultanță de specialitate pentru redactarea fișei de inventar *Tehnici tradiționale de preparare a iaurtului și funcții culturale asociate acestuia* pentru Registrul național al elementelor vii de patrimoniu cultural imaterial și a participat la scrierea dosarului multinațional inițiat de Turcia, în vederea înscrierii pe Lista reprezentativă UNESCO a patrimoniului cultural imaterial: *Traditional Techniques of Yogurt Making and Related Social Practices*. A redactat fișa de inventar *Ceramica utilitară de Schitu Stavnic*, care a fost înscrisă în Registrul național în luna februarie:

https://patrimoniu.ro/ro/patrimoniu-imaterial/articles/ceramica-utilitar--de-schitu-stavnic;

◆Dr. **Adina Ciubotariu** a acordat consultanță de specialitate pentru ART – Meșteșugurile Prutului, în vederea organizării târgului de Mărțișor (25–27 februarie, Iași) și prezentării acestui obicei pentru copiii emigranților români din Iordania (1 martie); a realizat două rubrici pe săptămână la Radio România Iași despre cultura tradițională. A participat la sesiunile de instruire organizate de UNESCO Capacity Bulding Unit (27 februarie, 27 martie).

◆ Dr. **Adina Ciubotariu** a participat la depunerea proiectului *Proposal to undertake the technical groundwork for the development of an interactive online platform for sharing good experiences in the field of living heritage safeguarding*, Sursa de finanțare a proiectului: UNESCO, Call digital platform for 2003 Convention (article 18).

◆Dr. **Marius-Radu Clim** a fost membru în Comisia de îndrumare privind acceptarea tezei de doctorat din 24.02.2025, cu titlul *Versiuni inedite ale Filocaliei traduse la Mănăstirea Neamț între a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea (ms. 1455 BAR). Ediție de text și studiu filologico-lingvistic*, realizată de drd. Dulgheru Claudiu-George, sub îndrumarea prof. Eugen Munteanu, susținută la Catedra de Lingvistică a Facultății de Litere din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

◆Dr. **Marius-Radu Clim** a fost membru în comisia de analiză a rapoartelor științifice de doctorat susținute de drd. Bandur Alexandra-Mihaela, cu titlul *Metode în prelevarea de material lingvistic* și de drd. Grumăzescu V. Violeta-Ana căs. Muntianu, cu titlul *Ancheta dialectală ca formă de comunicare*, în data de 25.02.2025, la Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

◆ Dr. **Vlad Cojocaru a** participat la webinarul *Publishing open acces in Wiley Journals with Wiley with Romanian's Transformational Agreement* (25.02. 2025) și la webinarul *Discover Scopus AI: your gateway to trusted research content* (5. 03. 2025).

◆Dr. **Cristina Florescu** (cercetător asociat) a făcut parte din comisia de susținere a tezei de doctorat *Tempo meteorologico e tempo calendriale in Corsica : studio lessicale e paremiologico / Letemps météorologique et le temps calendaire en Corse : une étude lexicale et paremiologique*, susținute pe 26 noiembrie 2024, de Daniele Mortato, la Università di Corsica –Pasquale Paoli; îndrumător: prof. Stella Retali Medori.

◆Dr. **Gabriela Haja** a fost membru în comisia de concurs pentru postul de Profesor universitar, poziția 4, organizat de Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași prin Decizia 1651 d./12.12.2024.

◆Dr. **Gabriela Haja** a fost membru în comisia de evaluare a managementului exercitat pe parcursul anului 2024 la Editura Junimea Iași, prin Dispoziția nr. 57/04.03.2025 a Primăriei Municipiului Iași.

◆Dr. **Doris Mironescu** a moderat secțiunea „Studii românești (I)” de la Conferința Facultății de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași – „*Lumen Litterarum.* Epoci, spații, culturi: de la textul clasic la textul digital”, 28–29 martie 2025 (https://litere.uaic.ro/wp-content/uploads/2025/03/Program-Lumen-Litterarum-v19-martie-2025.pdf)

◆ Prof. univ. dr. **Eugen Munteanu** a îndrumat activitatea curentă a unui număr de trei doctoranzi în cadrul Școlii Doctorale de Studii Filologice a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

◆ Prof. univ. dr. **Eugen Munteanu** a fost, pe 16 ianuarie 2025, președinte al comisiei privind examenul de abilitare a domnului conf. dr. Emanuel Conțac, în cadrul Școlii Doctorale de Studii Filologice a Universității «Alexandru Ioan Cuza» din Iași.

◆În perioada 03.02–12.02.2025 s-a desfășurat concursul pentru ocuparea unui post vacant de CS III, specializarea Lexicologie și lexicografie (1 normă), în urma căruia a fost declarată câștigătoare dr. **Mariana Nastasia** (https://acadiasi.org/concurs-pentru-ocuparea-postului-contractual-vacant-de-cercetator-stiintific-gradul-iii-norma-intreaga-pe-durata-nedeterminata-din-cadrulinstitutului-de-filologie-romana-alexandru-philippi/).

◆Dr. **Florin-Teodor Olariu** a susţinut teza de abilitare, intitulată *Ipostaze ale variaţiei lingvistice în limba română (variaţia diatopică & variaţia diastratică)*, în cadrul Şcolii de Studii Avansate a Academiei Române (SCOSAAR), la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” din Bucureşti, în data de 28 martie 2025 (https://acad.ro/scosaar/doc2025/abilitare/scosaar_abilitare2025_03OlariuFlorin.html)

◆Dr. **Elena Isabelle Tamba** a moderat secțiunea „Digitalizarea textelor și biblioteconomie” de la Conferința Facultății de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași – „*Lumen Litterarum.* Epoci, spații, culturi: de la textul clasic la textul digital”, 28–29 martie 2025 (https://litere.uaic.ro/wp-content/uploads/2025/03/Program-Lumen-Litterarum-v19-martie-2025.pdf).

◆Dr. **Elena Isabelle Tamba** face parte din Cultfood Living Lab (coord. dr. Petronela Savin – www.cultfood.living-laboratory.eu).

◆Dr. **Elena Isabelle Tamba** (coord.), dr. Daniela Butnaru, dr. Florin Olariu, dr. Gabriela Haja fac parte din *GLOttO – Linguistics Actions Living Lab* https://cesar2030.rdrp.org/living-labs/.

◆Dr. **Elena Isabelle Tamba** este membru în comisia de tutorizare a unui stagiu doctoral la Școala Doctorală de Studii Filologice de la Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău (drd Lovin (Comorașu) V. Aura îndrumat de dr. Petronela Savin), trei stagii doctorale la Școala Doctorală de Studii Filologice de la Facultatea de Litere a Universităţii „Alexandru Ioan Cuza” din Iaşi (drd. Ipatov Ana-Maria, drd. Galiț Andreea-Ștefănica, îndrumate de prof. univ. dr. habil. Felicia Dumas și drd. Călina Ciocoiu, îndrumată de prof. univ. dr. Ioan Milică) și a unui stagiu doctoral la Școala doctorală UTCN, de la Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord Baia Mare (drd. Rebeca-Ioana Gîț Petruș), îndrumată de prof. univ. dr. habil. Oliviu Felecan.

◆Dr. **Elena Tamba** a fost membru în comisia de susținere a raportului de cercetare științifică (progres științific) cu tema *Istoria sportului. Evoluția terminologiei sportive*, a drd. Rebeca-Ioana Gîț (Petruș), îndrumată de prof. univ. dr. habil. Oliviu Felecan, la Școala doctorală UTCN, de la Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord Baia Mare (21.03.2025).

◆ În perioada 03.02–12.02.2025 s-au desfășurat două concursuri pentru ocuparea a două posturi vacante de asistent de cercetare științifică, specializarea Lexicografie informatizată (1/2 normă), în urma cărora au fost declarate câștigătoare drd. **Călina Ciocoiu** și drd. **Alexandra Ilie** (https://acadiasi.org/concurs-pentru-ocuparea-postului-

contractual-vacant-de-asistent-de-cercetare-stiintifica-%c2%bd-norma-pe-durata-nedeterminata-din-cadrul-institutului-de-filologie-romana-alexandru-philippi-2/).

◆ A avut loc evaluarea performanțelor profesionale individuale din anul 2024 ale salariaților care ocupă funcții de execuție în cadrul Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide", Academia Română, Filiala Iași.

◆ O parte din cercetătorii Institutului au participat la ședințele de lucru bilunare din cadrul proiectului CISD-ARFI.

Redacția:
Ofelia Ichim, Maricica Munteanu, Mariana Nastasia
Ana-Maria Prisacaru
Responsabil de număr: Ofelia ICHIM
INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „ALEXANDRU PHILIPPIDE" • STRADA CODRESCU, NR. 2 • IAȘI • 700481 • TEL./FAX: 0040232/256075
E-MAIL: institutul.philippide@acadiasi.ro
WEB: http://www.philippide.ro/
ISSN 1582-5019